LA TRAMONTANA

PERIÓDICH POLÍTICH VERMELL

La salut del poble es la suprema lley

La Tramontana es lo periódich que 's publica en idioma catalá més avansat en ideas politicas, relligiosas y d' economía social.

Lo Treball es la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 peseta trimestre.—Extranjer, 2
Las suscripcions se pagan per adelantat

ADMINISTRACIÓ: carrer de Ponent, 1, 1.er: BARCELONA
Pels pagos d' admetem libranzas del Giro Mútuo, lletras de fácil cobro y sellos de 15 céntims. No s' admetem libranzas especials de periódichs

PREUS DE VENTA
Número solt, 5 cénts.-3o exemplars, 1 pta.
Surt á llum puntualment cada diumenge

ACTUALITATS

Llicenciament dels remats dels *noys gótichs* diputats.

Un *potrós* que gangas logra fins quan ascendeix á sogre.

D. Cólera Morbo Assiátich que á Europa 's vol fer simpátich.

Un que del poble heu consol veyent que no 'l deixan sol.

NOSTRAS DENUNCIAS

Com veurán nostres llegidors en altre lloch d' aquest número, va ja cuberta la cantitat de mil pessetas que 's demanan pera quedar en llibertat provisional lo director d' aquest periódich per una de las moltas causas *criminals* que se li segueixen.

La fiansa no está lleta, ni se sab encara quan se farà y de quina cantitat se tindrá de fer, per estar pendent de resolució lo recurs interposat pel processat demanant reforma del auto de processament en la part relativa á la fiansa, quina petició de reforma ha passat ara á informe fiscal, y no provehirá 'l jutje que no estigui evacuat l' informe.

Si fos cas que la fiansa pugués ferse de 500 pessetas, cosa que ho posém bastant en quarentena, se tornaria desseguida á tothom la meytat de lo suscrit, quedant llavors los lots á cinquanta rals de valor.

•

De las demés causas que se segueixen contra nostre Director, podém sols donar noticia de las següents:

La célebre causa incoada á instancia del rector d' Alella está ja calificada pel fiscal, y molt nos alegrariam que arribés á judici per jurats, perque resultaria de lo més salat contra burots negres y reaccionaris lo que allí 's veuria.

La causa per denuncia del Almanach de aquest any, que ja era á la Audiencia, torna á baixar al Jutjat d' instrucció per estimar aquella autoritat superior judicial que no está ben conclós lo sumari.

Y la causa pels petardos del Maig del any passat, que sembla la obra de la Sen á pesar de tramitarse per jutjat especial, acaba de passar á la Audiencia, ahont se cren que será sobreseyhida prompte si no la fan tornar al estat de sumari.

Tals son, *per ara*, las noticias que podém adelantar á nostres llegidors de la historia *criminal* del director de LA TRAMONTANA, noticias que totas se refereixen á causas vellas.

LOS GRANS HIPÓCRITAS

Segons nos han fet saber en lletras de mollo alguns periódichs católichs més ó menos carcundas descarats ó vergonyants, en aquesta ciutat s' ha constituit una titolada *Junta de pares de familia* en la que 'l clero sembla que hi té nutrida representació, baix lo pretext de perseguir la inmoralitat que 's manifesta per medi de la prempsa ab dibuixos ó narracions més ó menos pornográficas.

Res tindria que dir contra l' objectiu de aquestos caballers particulars, si comenssés per ser una veritat lo que diuhen que 's proposan, ja que per nosaltres res més tonto é inútil pera produhir cap be que la excitació de certa sentita corporala per medi de la mostassa moral de la pornografía; pero es lo cas que aquesta institució dels *pares de familia* aludits no es més que una escusa indigna pera perseguir tot lo que no quadra á uns quants hipócritas que á pesar de ser molt richs tenen més inmoralitat que diners, molt capassos de llevar la pell, la honra y la vida á tot fill de vehí que se 'ls posi á tret d' infamia, pero axió sí, molt cumplidors dels preceptes de la Iglesia pera que 'ls pugui perdonar per un preu módich totas las indecencias é inmoralitats que gracias á sos diners los siga fácil portar á terme.

Aquesta junta de *pares* que casi tota son *reservats*, lo primer que ha fet es recomenar LA TRAMONTANA á qui pot atacarla y causarli dany sense cap temor ni responsabilitat, y desseguit s' han manifestat los efectes d' aquesta causa per una tremenda pila de persecucions y desastres que 'ns han caygut demunt.

Los diaris carcas d' aquesta ciutat y 'ls setmanals de fora de Barcelona partidaris del *rey* del As d' Oros y de las húngaras y baylarinas, com obehint á una consigna, han llensat un crit d' alegría al veure que semblava s' anava á ofegar LA TRAMONTANA, y casi tots han tingut la poca latxa de confessar... ¡grans bestiassas!.. que nostre periódich era denunciat á excitació dels *pares* que havém dit, als quins importa y preocupa tant la verdadera moralitat del mon com á mi lo misteri de la santísima trinitat.

Lo que hi ha de cert es que 'ls hipócritas clericals veuhen ab espant que cada dia se camina més depressa á la anulació de son ignominiós domini, y que no gosant ni tenint valor pera sostenir sas ideas cara á cara en lluyta franca y lleal ab lo liberalisme avansat de que tant abominan, se valen, jesuitas com son, de sa abominable máxima de que 'l fi justifica 'ls medis, y mentint moralitat que ni saben lo que es, perseguexen á qui 'ls canta la veritat ab més sanya que la *santa* inquisició no perseguís á tothom que no 's volgués enjunyir á son omnipotent domini.

Pera lograr lo resultat que 's proposan aquets *pares* de familia de *fills*... desconeguts, fan servir de comparsas alguns d' aquestos estúpits milionaris que no han contret més méritis en aquesta vida que ser descendents d' *ilustres* lladres de la sahor del pobre, que han quedat molt honrats per lo be que van los robos perpetrats á la sombra de la lley ó de la protecció dels gobernants. També farán que, á la sombra de tal tiránica idea, s' hi perseguexi alguna laminota obscena y algunas capsas de cerillas ab donas lleugeras de robe, pero lo principal, lo verdader objectiu, es perseguir las publicacions anti-clericals, y molt especialment LA TRAMONTANA, que es lo periódich que menos se doblega ni 's ven ni 's presta á cap tranzigencia contra 'l més negre enemich de la llibertat de conciencia y de totas las llibertats.

Mes nosaltres, costi lo que costi y pesi á qui pesi, estarém sempre á la bretxa en nostre puesto d' homs defensant nostras ideas contra tots los elementos, com más sigan millor, que 's reunexin pera atacarnos.

Verdaderament es desigual la lluyta, y sixís ho comprenen nostres enemichs y per axió pensan rendirnos, veyent que ells tenen tota classe d' armas, sobrantlos las d' influencias y diners, que son las més temibles en aquestas qüestions; pero com la victoria més gloriosa sempre es la que s' obté en més malas condicions de lluyta, nosaltres estém contents, orgullosos y satisfets de mantindre aquest desigual combat contra tota la clericalla catalana en pes, perque no més que la acceptació de la lluyta es ja una victoria per nostres generosos y humanitaris ideals, y 'l no poguernos vence, com no 'ns vencerán mentres nos resti un alé de vida, constituirá en la historia del pervindre una de las páginas més gloriosas del antagonisme de la idea de llibertat contra 'la mantenidors de totas las tiranías.

Tarrassa 23 de Juriol de 1892.

Molt honrat director de LA TRAMONTANA: L' objecte de la present es fer pública una classe de limosna que en aquesta ciutat temps ha venen practicant una colla de senyors molt relligiosos, baix lo titul de *caritat cristiana*.

Una pobra viuda que té la desgracia de necessitar l' ausili de dita caritat, al primer dia de presentársili una parella d'aquells senyors á casa, li preguntaren á quin estudi feya anar los seus dos fills, y com los hi respongué que á la escola laica, s'esgarrifaren fortament, y per més que la pobra mare los hi manifestá 'ls ráptis adelantos dels noys, lo content y gust que sentian d' anar á dita escola, y que tingué de treuels de las altras que antes anaven per no adelantar y fer continuamment campana, que la feyan estar sempre ab ansia, li digueren aquells senyors que á la escola laica cada adelantavan pel camí del infern (del jech) amenaçantla de no darli las nou lliuras de pá y una de sucas cada setmana si deixava continuar una hora mes sos fills á dita escola.

Ben clar se veu que aquesta classe de caritat es más relligiosa que cristiana; pues com las relligiosas totas son falsas, falsa es tambe la caritat pública y condicional que practican aquesta colla de hipócritas, per más que la vulgarin cubrir ab lo manto de cristiana.

Aquestos subjectes de segur no ignoran que la caritat cristiana y verdadera es la que 's fa secreta é incondicional com manà Cristo.

Pues no ignorant axió y ab coneixement donar un tros de pa y quatre sucas á una familia per quitarli la llibertat de conciencia y legal acció y, lo que es más, privarla de instruirse lalcement.

Axió no es caritat;

Axió es sols un pretest pera quitar los dreta individuals que la lley y el Rey concedeixen á tot espanyol.

Axió es explotar la pobresa.

Axió es un crim, que no té perdó de Deu ni dels homes honrats com vosté y son amich correligionari

R. MAS NOVALS.

OJO.... ESTO

SONET

Tirá d' honrats obrers, poca vergonya:
hipócrita informal, sér sense entranyas:
reptil pla de veri que al pobre encenyas
que baix las grapas cau plenas de ronya.

Leprós y tot com ets, m' emplo de ryonya
no més pensant ab tu y ab tos patronyas:
fuig lluny, fuig lluny d' aquí, tas malas manyas
indignan als honrats, senyor... Carronya.

Fuig lluny, que ton abé, nos envenena
y estém ja tots cansats de ton cinisme;
fuig lluny, vesten de aquí, ves, cor de hiena
que fa bullirsa la sanch ton despotisme.

Fuig lluny, fuig lluny de aquí, vil perdalari!...
Lector, axió es un tipo imaginari.

DOMINGO BARTRINA

CEBAS

CORO A VEUS SOLAS

Tothom diu que té una ceba
y axió es una gran veritat,
si be casi totas estan
grillarse dintre dels cups.
Fins si mesos fi un s' ho mira,
ab los noys molt be venut
que molts cops los sent la ceba
per davant ó per detrás.
Y si 'la ella no es soubas
ab tantas cebas
y 'ns escolins,
que la rabó 'ns sobra
prompte dirás.

•

Hi ha benayt que té la ceba
de ser actor de molt talent,
y 'l qui aquestas cebas gasta
sempre val se 'l más dolent.
N' hi ha que las seyas cebas
cast be llástima fan
y un de aquells es un torero
que li diuhen El *Barbás*.
Un Girona té la ceba
de protegi als estanqués,
y un altre Girona pobre
la ceba de no fer res.

•

Hi ha canat que abona
á la seva dona,
y es que aquest pobre confon
de sa esposa las patranyas
y dos cebas com dos banyas
li grillan per dalt del front.

•

Ab la ceba de ser sabis
també n' hi ha una porció;
las cebas que aquestas tenen
son cebas de Mataró.
Fins dins dels teatros
si anéu á buscala,
hi trobarás cebas,
cebas de dos rals.

•

També hi ha donas ab cebas;
y aquestas, si be 's repara,
las cebas que tenen totas
son d' empolvarse la cara.
Moltas per voler ser joves
se pintan ab galanura;
si 's vol saber quantas anys tenen
que 'ls miris la dentadura.
Y buscant
y mirant
trobarém cebas á dojo,
y buscant
y mirant
de cebas no sobrarán.

•

N' hi ha tants que tenen cebas
que en veritat, n' hi ha de sobras;
fins hi ha avaros richs que tenen
la ceba de que son pobres.
Y si més cebas busquém
ni ab un dia acabarém;
per lo tant, tots á fe 'l mut
perque tanta ceba... pút.

DOMINGO BARTRINA.

Per fi ha sigut alzat l' estat de guerra de Catalunya. Ja era hora. Dimars á la tarde se publicá 'l corresponent Bando.

Aquestas cosas que costan tan poch de *declararse*, sempre costan Poblet y Santas Creus de *desdeclararlas*.

Un mes y mitj ha durat la situació anormal de Catalunya, tenint de entendre las autoritats militars en los conflictes entre 'l capital y 'l treball.

Conseqüencia d' aquest estat de cosas son cinch obrers condemnats á presiri per un delicte... convencional, y qui gemega ja ha rebut.

En cambi 'ls explotadors de la classe treballadora, que tants y tants delictes de lesa humanitat cometen continuament, segueixen y seguirán gosant ab tota tranquilitat del fruyt de sa explotació fins que 'ls explotats puguin reunir prou elements pera emanciparse per ses propi esfors.

Al declararse l' estat de guerra prometerem á nostres lectors que quan tornessin las cosas á son estat normal publicariam un número doble ocupantnos d' aquells acontetximents.

La circunstancia d' haver durat tant l' estat de guerra y fer que ja resulti estantis tot lo que de la passada huelga puga referirse, fa que renunciém á nostre projecte, per allò de que en certas cosas la oportunitat es fertas es l' únich que las justifica.

Lo senyor gobernador civil que fou de la provincia de Barcelona quan lo darrer conflicte, acusat per la veu pública de no haver tingut prou tacte y d' haver resultat ab poca capacitat pera regir una provincia com la nostra, passa ó ha passat ja, segons diuhen varios periódichs, á desempenyar lo mateix cárrech en la provincia de Granada.

Es molt bo lo que passa ab los gobernants.

Demostran sa ineptitut, quan no coses pitjor, per lo qual tenen que dimitir ó ser relleyats, y en lloch de deixársela á rucé quan menos pera desempenyar cárrechs públichs d' importancia, lo que generalment se fa es donarlos un ascens passant á ocupar plassas millors que las que han tingut d' abandonar.

Aquesta vegada haurá sigut potser la en que tal cosa s' ha fet menos, ja que 'l gobern civil de Granada es inferior en categoria al de Barcelona, pero sempre resulta que á un home de casi nulas condicions pera cert empleo, al tenir de deixar aquest passa á un altre de la mateixa classe, encare que sia de inferior categoria.

Quan un obrer la equivoca en las huelgas va á presiri.

Quan la equivoca un gobernadt va, tot lo més, á ocupar un altre lloch semblant.

Las *motinadas* continuan á la ordre del dia, y de la nit, y de totas las horas.

En un sol dia tres de granats, ab morts y feridas totes ellas.

Lo primer á Pontevedra, per qüestió del malehlit impost de consumo. Restablert l' ordre á tiro net, ha sigut proclamat l' estat de sitó á que tan aficionat se mostra sempre 'l gobern conservador.

Després l' Ajuntament ha rebaixat los consums á la tarifa antiga, renunciant á cobrar las recárgrochs de la nova que provocaren la sublevació, per lo qual ha tornat á resultar l' argument de que tan sols ab sublevamente es com se logra fer abaixar las contribucions.

Lo segon motí de la diada fou á Santander, y aquí la sanch va corre ab abundancia. Per qüestion de xicotas disputaren algunes paysans y varios soldats, y 'ls fills de Marte, per demostrar sos instints guerreros, dispararen sos fusells contra 'l poble, causant gran número de morts y feridas.

Pera donar una idea de lo injustificada que degué ser aquesta agressió, cal dir que la mateixa autoritat militar superior disposá desseguida 'l desarme de la tropa que feu lloch y 'l processament per consell de guerra de tots los individuos que dispararen sos fusells y del sargento que manà las descargas.

¿Será aquesta la primera vegada que las autoritats superiors no aprobarán, sinó que del contrari se disposan á castigar, una barrabassada autoritaria de sos inferiors? Com que *desgraciadament*, que diria 'l *Brust*, aquí 'ls agressors han resultat *cotxes de tercera classe*.

Y l' altre motí, ó, millor dit, susto, ocorregué en la plassa de toros de Valencia ab motiu del *espectacle nacional*.

Un toro saltá la contrebarrera, y del pánich que 's produhí pera fugir resultaren infinitat de ferits. Veritat que aquí cap autoritat xica ni grossa directa ni indirectament ne tingué la culpa, pero no sembla sino que la sombra del partit dominant vulga ficarse fins en las diversions públicas pera sembrar lo dol y la consternació en tota Espanya.

Es que decididament las tonts de prosperitat y benhuranza aumentan que es una benedicció divina ab los esforsos que fa 'l partit conservador pera fernos felissos.

Ni quan la quitxalla juga á fet s' está en més incertitut per qui será l' agafat que ab la qüestió del tractat de comers ab Fransa.

L' un dia que ja está fet, l' altre que no, lo de més enllá que ja hi tornem, lo de després que ja no hi som, y no se surt d' aquí per més que 's riqui ó que 's rasqui.

Molt será que al final no resulti un bunyol de aquells que deixan com un microbi 'ls del *tio Nel-lo*.

No 's pot negar que 'ls andalusos son gent de molt *xich*.

Va constituirse á Cadis entre gent de bon humor un *Centro de la Guasa*, dedicat á donar anualment un premi al soci que fes una entremaliadura ab més guasa, venint obligats los demés á no enfadarshi encara que la broma resultés un xich pesada.

Y aquest any s' ha guanyat lo premi 'l tresorer, fent la *guasada* d' agafar tots los fondos de la guassona associació y anantsels á *rebentar* al extranjer, deixant dit als *companys de guasa* que 's permetis aquella *broma* pera guanyar lo premi.

De modo, que quan torni després d' haverse gastat los quartos, es fará que encara 'la demés socios li donen de fer un ropito.

Y llavors, si que la guasa resultará de primera.

Potser pels deixat los gaditanos; hasta últimamat, s' han quedat enrera, y han posat la motxila als trinxeraires si podan doturar la broma del empirant el premi del Centro de la Guasa.

Lo que vaja, companya, pero tornarí la pilota ab gusto, l' anará á votar per digutat conservador.

Aquest istiu es dolent en pestes.

A Rusia hi ha colera; á París, colera y tifus; á Lisboa, difteria y coqueluxe; á Nova York, xarampió; á Venezuela, febre groga; á Constantinopla, verola; y á Salónica, febres malignas.

Pero de tot arrés á Espanya es ahont patim més.

Aquí tenim conservadors, fusionistas, carlins, clero perseguidor d' honrats ciutadans y juntas hipócritas de *pares* sense fills, que volen ler veure sant Cristófol nano á la gent que se 'ls cregui.

Contra las unas pestes s' aplica la desinfecció, la higiene, la terapéutica; contra l' altra 's necessita també aplicar depressa y be la terapéutica de la revolució y luego la higiene de la llibertat pera que no torni.

Es hora ja de que en tots los casos d' epidemias reemplassi la ciencia á la rutina.

Lo ferrocarril de cremallera ja arriba al monestir de Montserrat y aviat s' obrirá 'l servey públich pera pujar ab vapor á la histórica montanya.

Seguint las tradicions y las rutinas que may d' allí poden apartarse, la primera máquina que ha recorregut aquella via porta 'l nom de *Verge de Montserrat*, quina noticia donan ab gran plor los periódichs carlins y 'ls católichs.

Aquí si que 's pot dir *Fiat de la Verge y no corris... ab vapor*, que no hi pujarás.

No fou cap oficial lo qui manà fer foch contra 'l poble indefens á Santander, sinó, segons diuhen que resulta de las averiguacions practicadas, que fou un sargento que se suposa si estaria borratxo.

Qui suposo jo que potser estarian borratxos, son los fusells.

Los que van dispararse sols á Rio Tinto, ¿per qué no podian estar *pets* á Santander?

D' aquestas cosas se 'n veuhen tan sovint gobernant los reaccionaris...

La qüestió del Marroch continúa amenassant portar un conflicte á Europa, per las ambicions dominadoras d' Inglaterra, que voldria apoderarsen, prenent per pretest l' estat d' aquell imperi, en que tot sovint s' amotinan los súbdits contra 'ls poders constituits.

En lo qual no fan res que no 's fassi á Espanya, per lo qual també tenim de temo molt als *inglesos*... del país.

Los motins manifestan un malestar del país.

Y per ells se pot ben clarament deduhir que tant á Espanya com al Africa hi dominan los conservadors.

De las grans capitals ha sortit ja la *semporialia* á estubejar, mentres los proletaris han tingut de quedarse á redimse lo que traballan y á dejunar los que costa *d'la fresca de fogas*.

Y 's repetexit una vegada más la cansó de sempre: lo que tot ho produheix no pot viure, y 'l qui res creu tot ho té.

Aixís la misericordia divina probe en justicia fent que no n' hi hagi en lo mon.

Los jefes y oficials del regiment de Bailen, que fou lo que ien loch á Santander, han obert una suscripció á favor de las víctimas d' aquells tristos acontetximents.

Aquí allò del *Tenorio*.

Si buena vida os quité
buena suscripción abri.

De tots modos no resulta la cosa mes que metafóricament, perque, com ja diheu en altre lloch d' aquest mateix número, lo qui manà fer foch fou solzament un sargento.

Val més aixís, per més que 'la morta morta se quedin.

ALS COTXEROS DE JARDINERAS Y TRAMVIES

¡Per Deu! no corréu tant, que 'm dona pena,
á más ben dit, no feu que 'la cabalia corria
perque temo algun dia que m' amorria
la *llanza* d' un vehicul á la esquena.
Passéu per plotat un poch d' amena
y feu que abusos tals prompte s' aborria
y aixís farém que molts sustos s' aborria
los pobres transeunts ¡per santa Elena!
No corréu mes, ¡no! prou! no ho suplico,
perque tinch molt poche alle per vigilarvos
y á voltas saltá 'm feu igual que un mico.
Mes si encar no he pogut lo cor tocarvos...
corréu quan á ma sogra sprop tinguda,
y á veure si entre tots me la matéu.

DOMINGO BARTRINA

Las societats de Fusters de Barcelona, Gracia, Sant Martí, Sans, Badalona, Sant Andreu, Hospitalet, Sant Gervasi y Sarrià reunidas donarán una reunió pública de gran importancia lo diumenja próxim 31 del corrant en lo Salló del Sigle, Ramblas de Catalunya, pera tractar assumptos de molt interés per l' ofici.

Ha sigut inscrit al registre civil de Tarrasa sense cap ceremonia católica un fill del mestre laich E. Mas Novell ab los noms de Abelardo, Vanini y Arnaldo, continuant como novatsi en un molt important salut á pesar de no haverlo encomanat á Deu ni al diable ningú de la familia.

Convocats pel Circol lliurepensador *La Llum*, la societat laica *Gutenberg*, la escola *Colón*, la *Academia libre* de Barcelona, y 'ls grupos *Garibaldi* de Tarrasa y *Garibaldi* de Sans, se reuneixen avuy varios individuos de la comisió delegada del Congrés universal libre pensador y representants d' entitats obreras pera veure la manera de fer interessar á las corporacions obreras de Catalunya en lo citat Congrés que 's té de celebrar á Madrit pel Octubre próxim.

La societat de Lampistas, Courers y Llonaers de Barcelona celebra reunió demá diumenja pera tractar de la sagtent ordre del dia:—1.er Lectura del acta anterior.—2.a Lectura dels Reglamentos que presentan las comissions pera 'l régimen d' un socorro mutuo entre 'ls associats.

EPIGRAMAS

Cert día trobá en Bernat
al seu mestre, gran *sagüés*.
—¿Encar viu al vint y,tres
del carrer Nou? ¿no has mudat?—
Y ell que tonto n' es molt poch,
li contestá ab molt seleno:
—¿Ahont vol que visqui, D. Mero,
si no 'm deixa viure en lloch?

FRANCESCH TORRES

—¿Sabe qui ha perdut tots los bens?
—¿Qui? —En Baldomero Calabes.
—Be, pro á mi 'm va di en Torrente
que encara té alguna cabra.
—Si, pro á mi va dirme anit,
que las cabras que tenia,
li daven bastant negrit,
perque son las de sa tia.

DOMINGO BARTRINA.

—Pera montar he, una sella...
—Si, una sella castellana.
—No senyor, la jerosana.
—No es tant bona com aquella.
—¿Qué li sembla, D. Manel?
aclarexi'se la qüestió.
—Doncha jo crech qu'es molt millé
y más sabrés, montá en pel.

HUGH NAFRAT.

Una germana de la Sagrada Familia de Sans, ó, millor dit, d' un convent de Sans, á conseqüencia de las calors havia anat á posar son cos en infusió la setmana passada á la platja de la Mar Vella, quan, egoista potser d' anar á gosar de la gloria eterna, la seráfica esposa del Senyor comensá á beure aygua salada sense got ni mesura, sabedora sens dubte de que per tot arrés se troban camins, y tots son bons, per' anar al cel.

Mes un dels barquilleros de per allí, que sens dubte deu ser un heretje y fins potser llegeixi y tot La Tramontana, volent veure en aquella cosa un percans vulgar y no la má de Deu que ho disposava pera cridar á son costat una de sas esposas, ané ab gran valor cap á la *hermana*, la agafá per ahont millor pogué y la feu fugir, treyentla del aygua, del camí del cel que ja havia emprés.

Si jo fos de la familia de la monja, demanava danys y perjudicis al salvador, per no haver fet ab son acte res més que *pricar á una muller de juntarse ab son marit.*

Y aixó ningú 'm negará que mereix castich.

☞

Explica á un diari heretje una senyora que té 'l vici d' anar á missa á Santana y estarshi ben repapada en una cadira, que si fas ó si neias del cobrador de cadires per no guardar prou consideracions als devots al exigir los tres *sentiments* per cada missa que ouhen.

No sé qué 'n devia pensar la tal devota.

Allí s' hi va pera guanyar lo cel, y si 'l llogacadira la fa patir, millor; que aixis será més prompte d' ella lo regne de Jesucrist.

Y si 'n queixa per tenir de repetir lo pago á cada nova missa, tampoch té rahó. En primer lloch, se tenen de despreciar los bens terrenals pera obtenir la gloria, y al despullarnos d' ella á las iglesias no fan més que estar en perfecta llógica, ja que l' escurarlos las butxacas no es més que aplanarlos lo camí d' anar al cel. Y en segon lloch, ¿qué son tres miserables céntims per la riqueza espiritual que s' adquireix obint una misa más?

Res, la ignorancia de la humana criatura.

A las iglesias nos fan tot lo be que poden y nosaltres no ho sabém conéixe.

☞

Una certa autoritat de Malgrat, veyent que l' envelat de son partit no tenia tan de idem com lo de sos contraris en la festa major que acaba de passar, s' esbravá tirant cohets al mitj del dia y procurant malmetre l' envelat contrari.

Com la cosa suposo que passava entre heretjes y devots, molt be que las autoritats piadosas se valguin de son poder pera salvar ánimas.

Y socarrimar envelats d' heretjes perjudicant al prójxim.

☞

Lo divendres de la setmana passada, á 6 de donar al mon bons exemples de catolicisme que imitar, lo Dr. Cararach, prebere ilustradissim y un dels que ajudá á obrir las portas del cel al reo Peinador, publicá una tan sentida carta en *El Noticiero*, que casi feya agafar ganas de morir en garrot encar que sia per lladre y assessí, tan sols un tinga la sort de toparse ab pastors que ab tal certesa asseguran las virtuts cristianas d' última hora del que ané directament al cel per conducció de butxí.

Segons lo reverendissim pare quinas paraulas cap bon católich pot posar en dubte, Peinador morí com un bon cristiá. Escoltéu lo que diu: «En 24 horas mal disposadas, se feu de Peinador un cristiá; ab 24 horas cristianas, potser s' hauria fet d' ell un sant.»

¡Quina llástima que no s' hagués donat un dia más de temps als sacerdots! ¡Potser avuy tindriam ja al calendari *Sant Peinador, mártir, lladre y assessí!*

En fi, del mal lo menos; puig lo reverent Cararach, segons assegura, va demanar á Peinador que demanés á Deu de part seva, quan fos al cel, que son ministres poguessen predicar ab tota llibertat aquí y per tot, y 'l Peinador va prometre ab tota solemnitat que aixis mateix li passaría 'l recado al Ser Suprém esperit purissim y perfectissim principi y fi de totas las cosas.

Prou los heretjes se'n burlan dihent que ells no voldrian anar al cel si 'ls assessins hi son, y que per medi d' un criminal no voldrian may portar recados á Deu, pero 'ls heretjes no saben lo que 'n diuhen, puig los úniche que aixó saben son los ministres de Deu ab los quals hem de creure y esperar sense posarhi taps, que sols aixi un s' acredita de tenir la cega fe ben arrelada.

Amen.

ÍNTIMA

A mon amich lo distinguit poeta Domingo Bartrina; imitació d'un de sos trabalis.

¿Que cante tas bellesas vols, Marta?
¿que cante 'l que 'ns juraren en cert dia?
¡ah, mon tresor!
si pogués tornar ma lira en liza d'or.

—

¿Que cante tas bellesas, gentil nena?
envejo ara 'l cant de la sirena
¡quin desconsol!
no poguer tenir la veu del rossinyol.

—

Mes, no es menester que canti, mon amor
te 'l ha dit cent mil voltas lo meu cor
fell, palpitant....
¿vols que ho repetesca encar' mon cant?

☞

CONTEMPLANT SON RETRATO

¡Ah, ton retrato!—deixam que 'l besi;
Deixam que hi dongui—probas d' amor;
¡Es cartulina!...—es ta figura.....
Mes, s' extasia—mon pobre cor.
¿Qué diu, m' aymia?—nena ¿aixó 'm negas?
Aixó es negarme—la llum del sol;
Si; l' alegría—que jo tenia
Per culpa teva—ha emprés son vol.
¿Y aixó t' agrada—bella nineta,
Que tant enfreixi—ton ver aymant?
¿Vols qu' á mi torni—lo color rosa?
¿Que l' alegría—torni á mon cant?
Ja que 'ls meus braços—als teus no estrenyes
Que tu no m' aymas—(ho sé ben be);
Deixam que besi—jo ta figura....
—No vuil, Francisco,—que 't put l' alé.

Francesch Torres.

TERS DE SÍLABAS

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

1.ª ratlla, vertical y horizontal: Objecte de Gimnás. 2.ª: Nom de dona. 3.ª: Poble catalá.

●

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8 Poble catalá.
2 3 8 7 1 5 6 » »
1 2 6 4 2 3 » »
6 2 3 8 2 » »
1 2 6 8 » »
6 7 2 » »
2 6 » »
1 Consonant

●

BOMBO

.
. . .
. . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Sustituir los punts per lletras de modo que llegidas vertical y horizontalment diguin, 1.ª ratlla: Consonant 2.ª: Carrer de Barcelona. 3.ª: Animal. 4.ª: Poble catalá. 5.ª: En lo cap de las donas. 6.ª: Objecte de cuyna. 7.ª: Vocal.

Cintet Barrera y Cargol.

●

GEROGLIFICH

: : +
bo
u u u
+
b
1862
I

Quimet C.

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO DARRER

Xarada:—Ca-ta-ri-na.
Geroglifich:—Home devot carregat de manias.

La Mujer en el Cristianismo

por

Cristóbal Litrán

con el prólogo

La Mujer ante la Ciencia

por

Odón de Buen

Forma un elegante libro de 96 páginas con bonita cubierta de color, conteniendo y comentando las más notables y sabrosas barbaridades con que los padres de la Iglesia han vilipendiado á la Mujer. Precio 2 reales.— Encuadernado en tela, 1 peseta.

SUSCRIPCIÓ REINTEGRABLE

de

40 lots de 25 pessetas cada un

pera constituir

FIANSA CARCELARIA

de MIL PESSETAS en metálich

exigida pel Jutjat corresponent, á conseqüencia d' una de las denuncias soferta per

LA TRAMONTANA,

pera quedar en libertat lo director de dit periódich J. Llunas.

Las cantitats suscritas á tal objecte se reintegrarán tan prompte com en la causa que las motiva recaygui resolució per la que puga ser cancelada dita fianza.

	Pessetas
Suma anterior.	725
S. Giralt y sa esposa (1 lot).	25
Varios companys d' Esplugas de Llobregat (1 lot).	25
Pere Burés y companys, de S. Fructuós de Bajes (1 lot).	25
S. Plaja Villena, de Palamós (1 lot). . .	25
Varios amichs d' Alella (1 lot).	25
Un de la Familia (4 lots).	100
Varios masons y companys (2 lots). . .	50
Suma total pessetas. . . .	1.000

Queda tancada la suscripció.

¡¡OIDO A LA GABIA!!

S' adverteix per darrera vegada als que fa cosa de un any ó més eran corresponsals de La Tramontana á La Bisbal, Torelló, Badalona, Manlléu, Esplugas de Francolí, Olot, Terrassa, Picamoixons, Sant Hilari, Sant Feliu de Codines, Llauró, Tortosa, Benicarló, Tivissa y Sant Feliu de Llobregat, aixis com á alguna altres que no anomeném y en general á tots los que tenen comptes vells á pagar en aquesta Administració, que á primers del mes entrant enviarém una nova remesa de *ratas* á la Gabia, y allí sortirán á lluhir son garbo per consagrats y reconsagrats en no voler pagar lo que deuhen.

Pujol y Solá, impressors, Tallers, 45, Barcelona